

НОВІ МОЖЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ДЛЯ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Мацишин Максим Юрійович,
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
ННІ «Українська інженерно-педагогічна академія» ХНУ ім. В.Н.Каразіна
Харків, Україна

ORCID ID: 0009-0004-7367-5380
e-mail: maxim.matsyshyn@gmail.com

Діджиталізація перетворилася на ключовий фактор розвитку економіки, особливо для малого і середнього бізнесу. Цифрові технології відкривають нові можливості для бізнесу, дозволяючи МСБ адаптуватися до швидких змін ринку, виходити на глобальні ринки і конкурувати з великими компаніями. Глобалізація створює виклики та можливості для бізнесу. В умовах глобалізованого ринку, малий і середній бізнес стикається з необхідністю використовувати діджиталізацію для виходу на міжнародні ринки, оптимізації процесів та побудови стійких конкурентних переваг.

На державному рівні цифровізація заснована та закріплена законодавчими, нормативними документами. Так, Законом України «Про національну програму інформатизації» [1] передбачено запровадження національної програми інформатизації, що мала б створювати правові, організаційні, науково-технічні, економічні, фінансові, методичні й гуманітарні засади регулювання процесу формування та виконання програми. Законом України «Про електронні довірчі послуги» [1] обґрунтовано державне регулювання й управління у сферах електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації. У розпорядженні Кабінету Міністрів України «Про 12 схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації» [3] описано принципи цифровізації, напрями цифрового розвитку шляхом розвитку цифрових інфраструктур, цифрових компетенцій, упровадження концепції цифрових робочих місць, цифровізація реального сектору економіки, реалізація проектів цифрових трансформацій. Фінансування ж заходів щодо реалізації Концепції передбачено здійснювати за рахунок коштів державного бюджету.

Діджиталізація дозволяє малим підприємствам долати географічні бар'єри і продавати товари й послуги на всій території України. Наприклад, платформи OLX, PROM, ROZETKA, MAUDAU надають МСБ можливість продавати продукцію на глобальному рівні. Це дає змогу значно збільшити клієнтську базу та дохід. Завдяки платформам, як-от Facebook, Instagram, TikTok, малий і середній бізнес може залучати нових клієнтів через таргетовану рекламу. Ці інструменти дозволяють максимально ефективно використовувати бюджет на рекламу, орієнтуючись на певні сегменти аудиторії, що особливо корисно для малих компаній із обмеженими ресурсами.

Хоча діджиталізація відкриває нові можливості, процес впровадження цифрових інструментів потребує значних інвестицій, які можуть бути недоступними для малого бізнесу. Підприємства стикаються з фінансовими труднощами у процесі закупівлі сучасного програмного забезпечення, навчання персоналу і модернізації обладнання. Використання цифрових інструментів збільшує ризики кіберзагроз, які можуть поставити під загрозу бізнес-операції та довіру клієнтів. МСБ часто недостатньо захищені від кібератак через брак ресурсів та спеціалістів, що може призвести до втрати конфіденційних даних і фінансових втрат. Діджиталізація вимагає від працівників певного рівня цифрових навичок, зокрема роботи з програмним забезпеченням для автоматизації, управління соціальними мережами та аналітики даних. Багато малих компаній стикаються з проблемою нестачі кваліфікованих кадрів або ж не можуть забезпечити необхідне навчання.

Завдяки аналітиці даних, МСБ може краще розуміти потреби клієнтів і пропонувати персоналізовані послуги, що підвищує задоволеність клієнтів та їх лояльність. Це дає можливість виділятися серед конкурентів і збільшувати частку на ринку. Сьогодні малий і середній бізнес може використовувати аутсорсингові компанії для ІТ-підтримки, маркетингу та

інших бізнес-процесів. Це знижує витрати на постійний персонал і дає можливість сконцентруватися на основній діяльності компанії. Використання цифрових інструментів спрощує пошук партнерів і співпрацю на міжнародному рівні, дозволяючи малому бізнесу розширювати свої можливості і залучати нових інвесторів. Завдяки онлайн-платформам бізнес може знаходити партнерів по всьому світу.

Діджиталізація сприяє появі нових бізнес-моделей, таких як передплатні сервіси, платформи спільного користування і фріланс-платформи. Це дає можливість МСБ адаптувати свої послуги під потреби ринку і розширити джерела доходу. Також вона сприяє сталому розвитку бізнесу, зменшуючи вуглецевий слід через електронні документи, онлайн-конференції та оптимізацію процесів. Це підвищує репутацію компанії та відповідає сучасним тенденціям до екологічної відповідальності. Уряди багатьох країн пропонують програми та гранти для підтримки цифрової трансформації малого бізнесу. Такі ініціативи можуть включати субсидії на придбання програмного забезпечення, консультації з кібербезпеки та навчання цифровим навичкам.

Діджиталізація вже стала основою розвитку малого і середнього бізнесу, надаючи їм можливість виживати в умовах конкуренції, виходити на нові ринки та розвиватися. Важливо, щоб малий і середній бізнес інвестував у розвиток цифрових навичок працівників і забезпечення захисту інформації, оскільки ці аспекти стають невід'ємною частиною роботи в цифровому середовищі. Уряди та міжнародні організації мають стимулювати діджиталізацію малого бізнесу через гранти, субсидії і законодавчу підтримку. Це сприятиме створенню стійкої та конкурентоспроможної економіки в умовах глобалізації.

Література:

1. Про національну програму інформатизації: Закон України від 4 лютого 1998 року №74/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Про електронні довірчі послуги: Закон України від 5 жовтня 2017 року № 2155-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
3. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження КМУ від 17 січня 2018р № 67-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#Text>

ЗНИЖЕННЯ ЦІНИ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ВИРОБНИЦТВА З ВИКОРИСТАННЯМ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Міндова Катерина, студентка ФБМІ
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Київ, Україна
e-mail: mindova-bf12@iit.kpi.ua

Науковий керівник: Антипенко Надія Василівна, доктор економічних наук, професор
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Київ, Україна
ORCID ID 0000-0003-4132-4709
e-mail: antypenko@iit.kpi.ua

На сьогоднішній день, все частіше спостерігається використання штучного інтелекту (далі - ШІ) у різних сферах життя людини, у тому числі - підприємницькій та виробничій діяльності. Усе більше розвивається фармацевтична галузь: регулярно проводяться розробка нових ліків у спробах боротьби із вірусами, лікуванні онкологічних захворювань тощо. Проте постійний ріст цін на рецептурні препарати негативно впливає на пацієнтів, систему охорони здоров'я та страхові компанії. При цьому, більшість коштів фармацевтичних компа-